

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Vtrum poſit Deus semper omne quod potuit. D

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Modus operationis ad sapientiam opificis referatur, nec alius, nec melior modus esse potest. Non enim potest facere aliquid aliter vel melius quam facit, id est, alia sapientia, vel maiori sapientia: nihil enim sapientius potest facere quam facit. Si vero referatur modus ad rem ipsam quam facit Deus, dicimus quia & aliis, & melior potest esse modus. Et secundum hoc concedi potest, quia ea quae facit, potest facere melius, & aliter quam facit: quia potest quibusdam meliorem modum existendi praestare, & quibusdam alium. Vnde Aug. in 13. lib. de Trin. dicit, quod sicut & aliis modus nostrae liberationis possibilis Deo, qui omnia potest: sed nullus aliis nostrae misericordiae sanandi sunt conuenientior. Potest ergo Deus eorum quae facit, quedam alio modo meliori, quedam alio modo & quae bono, quedam etiam minus bono facere quam facit: ut tamen modus referatur ad qualitatem operis, i.e. creature, non ad sapientiam creatoris.

Vtrum Deus semper posset omne quod olim potuit.

Cap. io. in principio.

D

Præterea queri solet: Vtrum Deus semper posset omne quod olim potuit. Quod quibusdam videtur dicentibus, potuit Deus incarnari, & potuit mori, & resurgere, & alia huiusmodi, quae modo non potest. Potuit ergo quae modo non potest, & ita habuit potentiam quam modo non habet, vnde videtur potentia eius imminuta. Ad quod dicimus, quia sicut omnia semper seit que aliquando feci, & semper vult que aliquando voluit, nec vñquā aliquā sciētiā amittit, vel voluntate mutat quā habuit: ita omnia semper potest quae aliquando potuit, nec vñquā aliqua poterit a sua priuatūr. Nō est ergo priuatūr potētia incarnādī vel resurgēdi, licet nō possit modo incarnari vel resurgere. Sicut nō potuit olim incarnari, ita & potest modo incarnari esse: in quo eiusdem rei potētia monstratur. Vt n.

Responsum.

*Hic non re-
metitur.*

R olim

olim sciuit se resurrectum, & modo scit se resurrexisse. Nec est alia scientia illud olim sciuisse, & hoc modo scire, sed eadem omnino. Et sicut voluit olim resurgere, & modo resurrexisse: in quoniam rei voluntas exprimitur: Ita potuit olim nasci & resurgere, & modo ipse potest natus fuisse & resurrexisse: & est eiusdem rei potentia. Si enim possit modo nasci & resurgere, non esset idem posse. Verba enim diuersorum temporum diuersis prolatam temporibus, & diuersis adiuncta aduerbiis, eundem faciunt sensum: ut modo loquentes dicimus, iste potest legere hodie, cras autem dicemus, iste potest legisse, vel potuit legere heri: ubi que ratius rei monstratur potentia. Si autem diuersis temporibus loquentes, eiusdem temporis verbis & aduerbiis utramur, dicentes hodie, iste potest legere hodie, & dicentes cras, iste potest hodie legere: non idem sed diversa dicimus eum posse. Facit nam ergo Deum semper posse quicquid semper potuit, id est, habere omnem illam potentiam quam semel habuit, & illius omnis rei potentiam cuius semel habuit: sed non semper posse facere omne illud quod aliquando potuit facere, potest quidem facere aut fecisse quod aliquando potuit. Similiter quicquid voluit & vult, id omnem quam habuit voluntatem, & modo habet: & cuiuscumque rei voluntatem habuit, & modo habet, non tamen vult esse vel fieri, omne quod aliquando voluit esse vel fieri, sed vult fuisse vel factum esse: Ita & de scientia Dei dicendum est.

DE VOLVNTATE DEI, QVÆ ESSEN- TIA DEI EST UNA & AETERNA, & designis eius.

DISTINCT. XLV.

Iam de voluntate Dei aliquid pro sensu nostri imbecillitate dicendum est. Sciendum est ergo, quia voluntas siue volens de Deo secundum essentiam dicitur. Non est enim ei aliud velle & aliud esse,

De quidditate
te voluntatis
Dei.

